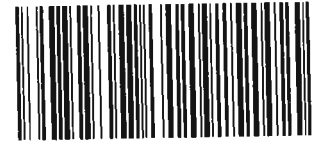

Kraków, dnia 1 lipca 2019 roku

Aplikanci IX rocznika
Aplikacji Prokuratorskiej

KSSiP_12842

Dyrektor
Krajowej Szkoły
Sądownictwa i Prokuratury
dr hab. Małgorzata Manowska

PETYCJA

w sprawie zmiany harmonogramu zjazdów

W związku z opublikowanym na stronie internetowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury harmonogramem zjazdów aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na 2020 rok wnosimy o podjęcie działań zmierzających do jego zmiany.

UZASADNIENIE

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 40b ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, dodanym przez art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz. U. 2018 poz. 1443) zmieniającej wyżej wymienioną ustawę z dniem 10 sierpnia 2018 roku, aplikantowi przysługuje 30 dni kalendarzowych wolnych od zajęć i praktyk w pierwszym i drugim roku odbywania aplikacji sędziowskiej albo aplikacji prokuratorskiej w terminie wskazanym przez Dyrektora Krajowej Szkoły, jak również 30 kolejnych dni kalendarzowych wolnych od zajęć bezpośrednio przed dniem rozpoczęcia egzaminu sędziowskiego albo prokuratorskiego.

W oparciu o powyższą regulację stworzony został harmonogram zjazdów aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na 2020 rok, stanowiący trzeci rok odbywania aplikacji sędziowskiej oraz prokuratorskiej przez aplikantów IX rocznika. Harmonogram ten nie przewiduje okresu wolnego od zajęć oraz praktyk w ciągu całego roku kalendarzowego 2020. Powyższy stan rzeczy powoduje, że od września 2019 roku do marca 2021 roku, a zatem przez okres 19 miesięcy, nie przysługuje nam żaden okres wolny od pracy, co w istotny sposób godzi w zagwarantowane konstytucyjnie prawo do wypoczynku, uznawane

za jedno z podstawowych praw człowieka w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka (art. 24), a także w Międzynarodowym Pakcie Gospodarczych, Socjalnych i Kulturalnych Praw Człowieka (art. 7 pkt d)

Zwracamy uwagę, iż mimo nieposiadania przez nas statusu pracownika w rozumieniu Kodeksu pracy, powinno nam również przysługiwać zagwarantowane konstytucyjnie prawo do corocznego urlopu wypoczynkowego. Za taką interpretacją przemawia szereg argumentów:

- art. 66 ust. 2 Konstytucji posługujący się sformułowaniem „pracownik” – przy czym należy wskazać, że przepis ten należy odczytywać łącznie z przepisem z art. 24 Konstytucji oraz wyrażoną w nim zasadą, w myśl której „praca znajduje się pod ochroną Rzeczypospolitej Polskiej”; w związku z tym należałoby podkreślić, że zasada ochrony pracy określona w tym przepisie gwarantuje **poszanowanie każdej pracy** i przyjmowanie rozwiązań prawnych czyniących z niej podstawę egzystencji człowieka, zapewnienie trwałości zatrudnienia, pracy w bezpiecznych warunkach oraz ochronę świadczeń związanych z pracą. Ponadto przepis ten zawiera pewną deklarację, tzn. objęcie przez państwo ochronę warunków, zakresu i treści świadczenia i przyjmowania pracy zarówno w ramach stosunku pracy, jak również świadczenia pracy, które odbywa się w obrębie stosunków cywilnoprawnych oraz innego rodzaju zatrudnienia. Tak szerokie rozumienie pojęcia „praca” w art. 24 Konstytucji pozwala na przyjęcie, że termin „pracownik” określony w art. 66 ust. 2 powinien też być rozumiany szeroko, podobnie jak w art. 66 ust. 1, który posługuje się pojęciem „każdy”. Nie ma usprawiedliwionych powodów do tego, aby różnicować zakres podmiotowy tych postanowień. W tym znaczeniu pracownikiem jest nie tylko osoba pozostająca w stosunku pracy, lecz także każda inna osoba wykonująca osobiście pracę zarobkową, podobnie jak odbywa się to w ramach stosunku zatrudnienia. Do kategorii tej zaliczają się więc także te osoby, które nie są pracownikami w rozumieniu art. 2 k.p. i art. 22 § 1 k.p. **Stosowanie prawa do wypoczynku wyłącznie do pracowników w rozumieniu Kodeksu pracy pozbawiałoby ochrony konstytucyjnej szeroką grupę zatrudnionych.**

- zauważenia wymaga, że Konstytucja, zapewniając każdemu prawo do ochrony zdrowia i życia, w sposób pośredni daje uzasadnienie dla stosowania norm ochronnych także w stosunku do osób niepozostających w stosunku pracy, których status jest zbliżony do pracowniczego, w szczególności w kontekście długotrwałości i czasochłonności – należy w tym miejscu wskazać, że aplikanci uczestniczą w comiesięcznych zajęciach w KSSiP oraz odbywają praktyki w jednostkach organizacyjnych wynikających z programu aplikacji w taki

sposób, że obowiązki te obejmują znaczną część ich życia, przy czym nie przysługuje im prawo również do bezpłatnego urlopu;

- nie powinno być istotnych różnic w ustanawianiu prawa do wypoczynku pracobiorców z ewentualnym uwzględnieniem specyfiki form niepracowniczych, mając na względzie kryterium stałości lub powtarzalności tego zatrudnienia;
- w materii dotyczącej wynikającego z Konstytucji prawa do odpoczynku corocznego ustawodawca został upoważniony do kształtowania norm czasu pracy, z pozostawieniem mu w tym zakresie dużej swobody normatywnej, pod warunkiem nieprzekreślenia istoty zagwarantowanych praw i z uwzględnieniem regulacji art. 31 ust. 3 Konstytucji; ograniczenia swobody ustawodawcy można również poszukiwać w art. 24, art. 2 (zasada sprawiedliwości społecznej), art. 68 ust. 1 (prawo do ochrony zdrowia) i art. 71 (prawo do ochrony rodziny);
- aksjologicznego uzasadnienia dla rozciągnięcia ochrony również na niepracownicze formy zatrudnienia należy upatrywać w potrzebie stworzenia szerokiej ochrony pracy, która stanowi szczególne dobro publiczne i jest źródłem godności każdego człowieka.

Pragniemy zauważyć, że na cyklicznym spotkaniu starostów grup z przedstawicielami Szkoły (w kwietniu 2019 r.) dowiedzieliśmy się, że tak skonstruowany harmonogram, przewidujący brak przerwy od zajęć i praktyk wynika z „niedopatrzenia”. Owo „niedopatrzenie” wynika zaś z tego, iż w 2018 roku dokonano zmiany programu i czasu trwania aplikacji, nie przystosowując jednak treści ustawy do wydłużonego okresu trwania aplikacji. Należy w tym miejscu przypomnieć, iż czas trwania aplikacji specjalistycznej (sędziowskiej i prokuratorskiej) wynosił w ubiegłych latach 2,5 roku, natomiast obecnie wynosi on 3 lata. W związku z tym potrzeba zapewnienia nam urlopu w trzecim roku aplikacji wynika z tego, iż dopiero poczynając od rozpoczęcia szkolenia przez IX rocznik aplikacji, czas trwania aplikacji wynosi 3 lata. Poprzednio tego rodzaju problem nie istniał. Wydłużenie czasu trwania aplikacji bez odpowiedniego dostosowania przepisu ustawy w zakresie przerwy od zajęć i praktyk uznajemy za niedopuszczalne i nieakceptowalne.

Należy dodać, że podczas w/w spotkania starostów z przedstawicielami Szkoły usłyszeliśmy, iż rolę urlopu ma spełnić ten okres wolnych 30 dni kalendarzowych przewidziany tuż przed egzaminem sędziowskim i prokuratorskim. Przyjęcie tego rodzaju argumentacji jest dla nas niemożliwe z kilku powodów. Przede wszystkim egzamin wieńczący aplikację odbędzie się dopiero w 2021 roku, co powoduje, iż wg obecnych założeń przez cały rok 2020 nie otrzymamy żadnego czasu wolnego. W kontekście zbliżającego się egzaminu czas wolny od praktyk i zajęć dydaktycznych jest dla nas tym bardziej pożądany dla zapewnienia nam późniejszej możliwości skutecznej nauki do egzaminu. Trudno jest

zakładać, iż po nieprzerwanym okresie 19 miesięcy zajęć i praktyk nie doświadczymy dużego zmęczenia. Wskazujemy, że nie ma żadnego innego zawodu w którym przez cały rok kalendarzowy nie byłby przewidziany okres wolny od nauki czy pracy. Ponadto nie sposób przyjąć argumentu co do tzw. odroczonego urlopu, gdyż tego rodzaju instytucja nie jest znana w polskim prawie pracy. Wprawdzie możliwe jest niewykorzystanie przez pracownika całego przysługującego mu okresu urlopowego w trakcie danego roku kalendarzowego i jego dalsze wykorzystanie w kolejnym roku, ale dotyczy to sytuacji, w której sam pracownik wychodzi z taką inicjatywą. Nie jest zaś dopuszczalne narzucenie pracownikowi przez pracodawcę tego, iż w danym roku kalendarzowym nie będzie mógł on skorzystać z urlopu, a będzie mógł to zrobić w następnym roku. Mamy świadomość, że w ścisłym tego słowa znaczeniu nie jesteśmy pracownikami, ale jak wyżej wykazano, wykonujemy czynności pracownicze, często o istotnym znaczeniu, co uzasadnia stosowanie do nas przepisów prawa pracy choćby w tak ograniczonym zakresie. Dodatkowo zwracamy uwagę, że zaplanowany okres przerwy przed egzaminem w 2021 roku nie sposób traktować nawet jako tzw. odroczonego urlopu, gdyż ma on na celu naukę do egzaminu, a nie jest urlopem o charakterze wypoczynkowym. Pragniemy podkreślić, że urlop szkoleniowy nie może zastąpić urlopu wypoczynkowego. Inne jest bowiem jego przeznaczenie. W tym miejscu uważamy za konieczne zauważenie, iż przy pokrewnych nam aplikacjach tj. adwokackiej, radcowskiej i notarialnej przewidziane jest rozgraniczenie między urlopem wypoczynkowym, a urlopem szkoleniowym. Wskazujemy, iż urlop wypoczynkowy przysługuje aplikantom wskazanych aplikacji niezależnie od tego, że jednocześnie mają oni prawo korzystać z urlopu w celu przygotowania się do egzaminu zawodowego. Tego rodzaju regulacje są zawarte w art. 78c ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze, art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, art. 74c ust. 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. Zatem w świetle przywołanych przepisów urlop do przygotowania do egzaminu zawodowego jest urlopem o innej naturze aniżeli urlop wypoczynkowy i w żadnej mierze go nie zastępuje. W naszej ocenie brak jest podstaw do różnicowania w tym zakresie sytuacji aplikantów i przyjmowanie rozwiązań pogarszających naszą sytuację w stosunku do aplikantów aplikacji korporacyjnych. Nadto podkreślenia wymaga, iż pozostawienie obecnej sytuacji bez interwencji wpłynęłoby demoralizująco na aplikantów, którzy w przyszłości mają dbać o stan przestrzegania prawa w RP. W instytucji publicznej, a taką jest KSSiP przestrzeganie powszechnie obowiązujących norm i standardów należy uważać co najmniej za pożądane.

Brak jakiegokolwiek okresu wolnego od zajęć i praktyk w ciągu całego roku kalendarzowego, który pozwoliłby na regenerację sił fizycznych i psychicznych, stanowi

istotne naruszenie przysługującego nam prawa do wypoczynku, w związku z czym zwracamy się z prośbą o wystąpienie do Ministerstwa Sprawiedliwości o zainicjowanie działań związanych ze zmianą przepisu art. 40b ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Zmiana ta umożliwi modyfikację harmonogramu zjazdów aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na 2020 rok, którego nowe brzmienie zagwarantuje nam okres wolny od zajęć i praktyk. Wskazujemy przy tym na dostępne rozwiązania wyżej opisanego problemu tj. wydłużenie czasu trwania aplikacji o miesiąc bądź też skrócenie okresu poszczególnych praktyk (w granicach wynikających z programu aplikacji). Wcielenie w życie drugiego rozwiązania pozwoli na ukończenie przez nas aplikacji w zaplanowanym pierwotnie terminie, a równocześnie zapewni nam przerwę od zajęć i praktyk. Końcowo zauważamy, że zmiana obecnego stanu rzeczy jest niezbędna dla zapewnienia zgodności obowiązujących przepisów z prawami i standardami konstytucyjnymi. Prosimy o udzielenie nam możliwie szybkiej odpowiedzi odnośnie podjętych działań za pośrednictwem strony internetowej KSSiP.

Załącznik: lista osób popierających petycję

**Lista osób popierających petycję o zmianę harmonogramu zjazdów aplikantów
KSSiP na 2020 rok**

1. Marek Gnuzdziński	26.
2. Hanna Jabłońska	27.
3.	28.
4.	29.
5.	30.
6.	31.
7.	32.
8.	33.
9.	34.
10.	35.
11. Rafał Pradkowiak	36.
12. Grzegorz Benuk	37.
13.	38.
14.	39.
15.	40.
16.	41.
17. Jakub Jania	42. Konrad Gwałb
18.	43.
19.	44.
20.	45.
21.	46.
22.	47.
23.	48.
24.	49. Damian C. Tarciszak
25.	50.
	51.
	52.

- 53.
- 54.
- 55.
- 56.
- 57.
- 58.
- 59.
- 60.
- 61.
- 62.
- 63.
- 64.
- 65.
- 66.
- 67.
- 68.
- 69.
- 70.
- 71.
- 72.
- 73. *Минутъ Осыржан*
- 74.
- 75.
- 76.
- 77.
- 78.
- 79.
- 80.
- 81.
- 82.
- 83.

- 84.
- 85.
- 86.
- 87.
- 88.
- 89.
- 90.
- 91.
- 92. *Mapdatenshotelenik - OneX*
- 93.
- 94.
- 95.
- 96.
- 97.
- 98.
- 99.
- 100.
- 101.
- 102.
- 103.
- 104.
- 105.
- 106. *Решение задачи*
- 107. *Решение задачи*